

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 KRONA.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275
 Kéziratok nem adóznak vissza.

A régi Ház.

Debreczen, június 24.

Az új országgyűlés első ülését valószínűleg a régi Ház utolsó ülészekaképp zárták be. Magányosan és elhagyottan állnak immár a Ház helyiségei, melyekben az ország legjobbjainak váltakozó seregei gyülekeztek. Magyarország minden vidékéről mindennap más-más küldöttség jelent meg képviselőik vezetése alatt, hogy kívánságaikat és panaszait a miniszterszobában előadják, magányos és elhagyott a terem, melyben Magyarország parlamenti sorsát harminczhat esztendő óta előkészítették és eldöntötték. És gyakran mily izgalmas harcok közt, melyek Magyarország egész polgárságának szívében reszkettek! Ott keltették új életre ősi alkotmányunkat, ott döntötték el minden jó magyartól oly bensőleg tisztelt, oly őszintén szeretett királyunk koronázását, ott szavaztak meg négykiegyezést Ausztriával; és kik sajnós! már csak mint büszke utánzásra lelkesítő, halhatatlan emlékezet élnek a nemzet érzelmében, ott működtek önzetlenül és teljes odaadással *Deák és Andrássy, Szilágyi és Tisza*, emelték

fölfelé, kimagasló alkotásaikkal, mintegy óriásvállakon, fokozott jóléthez, fokozott befolyáshoz és tekintélyhez az országot.

Ott folytak le a pártok hasznos evolúciói és sajnos revolúciói, míg a legnagyobb veszedelem idején *Széll Kálmán*, a hazafiui belátás világitó szövétnékét elül hordozva, előidézte az összes szabadelvű érzelműek óhajtott egyesülését, lehetővé tette a nemzeti élet további hasznos kialakulását.

Szűkek lettek a helyiségek s majd egy tátongó párkányzat figyelmeztetett, hogy az épület sokat veszített szilárdságából. Nos, órára napra nem sürgős a kiköltözés a régi házból; nem bontják le, hanem más nyilvános célra fogják használni; de a parlament vitáitól nem fog többé keresztülhangzani. Ez a keresztülhangzás persze egyáltalán nem tartozott előnyei közé, mert bizonyos mértékben süket volt. Ha a szónok nem beszélt stentori hangon, akkor legfőleg csak zaj volt, melyből nem lehetett kivenni az igazi értelmet, ha a legokosabbat mondta is, vagy helyesebben: iparkodott mondani.

Ha a jobb oldal felé fordult a

szónok, akkor a bal oldalról hangzott a folytonos „halljuk!“, mert ezen az oldalon nem lehetett semmit sem hallani; és ha most a bal oldal felé fordult, akkor a jobb oldalon csak kézmozdulatokat és arczjátékot lehetett észre venni; de hallani nem lehetett semmit. Egységesebb volt a siker, ha a szónok egyenesen maga elé, a terem közepébe beszélt: ekkor sehol sem lehetett valamit hallani.

A parlamentárizmus majdnem kizárólag a gyorsírászat és a hírlapok által tartogatta létét; ezek adták a tárgyalás és vita teljes anyagát.

Az új Házban alaposan segítenek a bajon. „So leb' densz wohl du altes Haus!“ — így kezdődik az utra kelt legény dala; de a második sor: „ich zich' betrubt aus dir hinaus“, már nem illik rá egészen bucsuüdvözetül a Sándor-utcai kis épületre, mely tulajdonképp csak holmi jobb községhez hasonlított, de amelyben csodálatos módon az ország összes községeinek jóléte felett tanácskoztak és egy erős állam szuverénitása nyilatkozott meg.

És ha kénytelen-kelletlen egy-

A „Szabadság“ tárczája.

A kivándorló.

Irta: Szombatos Elemér.

Tarnady Lajosnak nem maradt az apja után egyebe, csak az a számla, amit a temetkezési vállalat nyújtott be hozzá. Kifizette a számlát s megolvasta pénzét. Négy száz forintja volt. Kerek összeg, de kevés arra, hogy az ember megéljen belőle. Tarnady Lajos semmiféle okos mesterséget nem tanult, aminek nem ő volt az oka, hanem a megboldogult, aki urnak nevelte a fiát. Urnak, nemesak azért, mert nyolcezer hold földje volt odalent a Tisza mentén, hanem azért is, mert volt egy beteg néneje, aki leány maradt s aki után más-sik tizezer holdat remélt örökölni. S mert olyan nagyon biztosra vette a nagy örökséget, Tarnady Abrahám olyan pazarul élt, mintha tizszer olyan nagy föld-darabon rengetné a szél az ő aranyos kalászeit. Így történt, hogy a vagyon eluszott s mikor Abrahám ur javában várta, hogy mikor viszi el már az aszkor a beteg nénejét, egy szép napon ró-

zsaszinü levelet hozott a posta. Az állt a levélben, hogy Tarnady Riza ónagsága követvén szíve vonzalmát, eljegyezte magát egy fiatal ural. Az örökség hát fuesba ment s Tarnady Abrahám két esztendő mulva behalt a busulásba, meg a szegénységbe.

Tarnady Lajos 28 esztendő volt, mikor meghalt az atyja. Egyedül állott a világon, mint az utszéli topolyfa; a nagynénjét, aki férjhez ment, még csak nem is látta. Köny és megindulás nélkül vett bucsut a szülei háztól, mely már idegen kézben volt, a kis városkától, ahol gyermekevei teltek el s feljött Budapestre. Négy száz forintja még van, ebből, ha takarékoskodik, megél egy ideig s ezalatt talán csak talál valami kis kenyeret ebben a nagyvárosban, ahol olyan sok ember megél. Jókedélyű fiatal ember volt, aki míg tartott a pénzben, az apjának segítségére volt a vagyon elköltésében, de most, hogy a szükség rákoptatott, szeretett volna dolgozni. De mit? Nem tudott semmit, amivel kenyeret lehet keresni. S mihamar belátta, hogy ő bizony nem fog boldogulni Budapesten. Mert még az olyan ember is nehezen él meg itt, aki tud valamit, hát még, aki nem tud?

Amikor a negyedik százast is felváltotta először döbbent meg. Mi lesz, ha ez is elfogy? Ehen halhat, anélkül, hogy a világ tudomást szerezzen arról, hogy élt valaha,

Naphosszat az utczákon ügyelgett, nézte a házakat, a tolongó emberáradatot, a pompát, a csillogást és a nyomort, mely sehol nem oly kirívó s elijesztő, mint a fővárosban. Lelkét komor gondolatok foglalkoztatták, ijesztően meredt feléje a legközelebbi jövő sötétsége, mely eltemetéssel fenyegeti.

Az egyik pályaudvar előtt vitt el az utja. Gatyás parasztok asszonyaikkal, gyermekeikkel ácsorogtak a pályaudvar bejárata előtt s amint a tarka csoportra tévedt Tarnady szeme, a parasztok egyikét felismerte. Cserép Jóska nevezetű volt az illető, béres volt az apja birtokán. Cserép is felismerte az ifju urat és tisztelettudóan megemelte zsiros kalapját.

— Hát mi járatban van itt, Jóska bácsi.

— Nagyjáratban, ifju ur. Megyünk Amerikába.

Tarnady meglepődött.

— Aztán miért megy ki? Hát nem jobb itt magának, ahol született.

ideig összeszorulhattunk is ott, a nemzet nőtt terjedelemben, birtokban és tekintélyben: ott már nem nyújthatja ki természetesen tagjait. De az új, pompás, a nemzet méltóságát művészileg oly nemesen képviselő épületbe való átköltözéskor jöjjenek át azok a jótékony házi szellemek is, melyek a folyosókon surrantak át s humorral teljesen, tisztítva és csillogtatva személyileg ismét közelebb hozták egymáshoz azokat, kiknek az elvek harcában egymás ellen kellett fordulniok. A házi szellemek, melyek az ügy komolysága miatt nem engedik fedelni a közösséget a törvényhozói hivatásban, a kötelességet e hivatás tekintélyének fenntartására: az egészséges nemzeti politika küldönczei ők, az e politikát Magyarország javára ápoló kormányrendszer szövetségesei.

Villamvilágítás és villamvasut Debreczenben.

A helyi-vasut részv. társ. ajánlata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 24.

Ismeretes Debreczen város világítási vállalatának azon ajánlata, melyet még a f. év márczius hóban tett a helyi-vasut részvénytársaságnak aziránt, hogy — mivel a város villamtelepet szándékozik felállítani — alakítsa át a helyi-vasut hálózatát, villamos üzemmé. A villamos áramot pedig szolgáltatassa a társaságnak a város villamos telepe, a mely a jelenlegi gázvilágítás helyett villamvilágítással fogja ellátni a várost. A világítási vállalat ezélja, igen helyesen, az volt,

hogy a jelenlegi világítást korszerűen fejlesztve, a kevésbé praktikus, szürke gázvilágítás helyett, ragyogó villamfényt áraszt szét Debreczen város utcaiban; egyben pedig a lomhán döcögő kisvasut nehézkes gőzmasinája helyett, könnyedén, gyorsan közlekedő villamos kocsik szelnek át a város utcait. A terv mindenestre a modern haladásnak kétségtelen jele s kivitele sem járna holmi nagy anyagi megrázkódtatással.

A helyi vasut részvénytársaság — noha nem zárkózik el az elől, hogy villamos üzemmé alakuljon át — a világítási vállalat ajánlatát nem fogadta el s ebbeli elhatározását a városi tanácshoz tegnap benyújtott terjedelmes beadványban tudatja.

A beadvány igen érdekesen fejtegeti a társaság álláspontját és kellőleg megvilágítja a kérdést, szakszerűen rámutat azon okokra, a melyek miatt a társaságnak tett ajánlatot, illetve az eléje terjesztett módosított szerződést el nem fogadhatja.

De hajlandó vasuthálózatát villamos üzemmé átalakítani, esakhogy ezen esetben egészen új ajánlattal lép a tanács elé, a mely ajánlata, alig hisszük, hogy elfogadható volna. Azt ajánlja ugyanis a helyi-vasut részvénytársaság, hogy abban az esetben, ha hálózatát villamos üzemmé alakítja át — a mennyiben a társaság maga állítaná fel áramfejlesztő telepét — szerezze be a város világítási vállalata a vasut társaságtól az áramot s az ily módon beszerzett áramot adja tovább a magánfogyasztóknak és használja fel a közvilágításra.

Ez körül-belől annyit jelent, hogy a közvilágítás ismét magánvállalat kezébe menne át, a mire — tekintetbe

véve a házikézelés fényes eredményét — a tanács nem igen lesz hajlandó. Megengedjük, hogy a társaság ajánlata igen előnyös a város közönségére nézve; sőt lehet, hogy a közvilágítás is kevesebbe kerülne, mégis valószínűtlennek tartjuk, hogy a város egy igen jól jövedelmező vállalatát ismét magánvállalkozók kezébe engedné át. Az pedig, hogy a vasut társaságtól szolgáltatott áramot — mint az ajánlatból kitűnik — a város világítási vállalata adná a magánfogyasztóknak, csak komplikálná a dolgot.

A helyi vasut részvénytársaság egyébként hét pontban foglalja össze feltételeit, melyek szerint a világításra szükséges áramot szolgáltatná.

A magunk részéről ezuttal csak a száraz tény megemítésére szoritkoztunk. Az ügy azonban annyira fontos és közérdekű, hogy alkalomadtán mindenesetre visszatérünk reá.

A titokzatos idegen.

A ki a szülőhelyét keresi.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 24.

Egy rejtélyes embert utaztat a budapesti államrendőrség már hetek óta az országban. Elegáns, urias kinézésű 30—35 év körüli, középtermetű ember, haja fekete, korszakála és bajusza pedig barna, szemei szürkék. Reiner Károlynak mondja magát, születési helyét folyton cserélgeti. Hol Brussót, hol Nagyváradot nevezte meg, mint olyat, legutóbb pedig Debreczent. A rendőrség kellő fedezet mellett kíséri mindenütt és így hozzá is elküldte, kiléte és illetőségi helye azonban még mindig rejtély. Allítása szerint apja Reiner Mór ügynök volt, anyját Klein Teréznek hívták. Lehetségesnek tartja, hogy törvénytelen gyermek. Debreczenből —

— Nem bizony ifjuuram. Az új gazda felére akarta leszállítani a résztmet, hát csak ott hagytam.

— Aztán mit csinál kend majd odakint?

— Csak azt, amit idehaza. Tudom én, hogy dolgozni kell mindenütt a világon a szegény embernek. A dologtól pedig nem félek.

— Nem fél, hogy elpusztul odakint?

— Nem. Ha elpusztulnék is, csak az fájna, hogy nem idehaza temetnek el. De nem pusztul ám el olyan könnyen az ember, mert az a legszivósabb állat. Aztán úgy hallottuk, van odakint munka és meg is fizetik. Tudok nem egy embert, aki pár esztendeig odakint volt és nagy pénzzel jött haza. Hát mi is hazajöhetünk még. Ugye anyjuk.

A parasztasszony könnyezve hagyta rá, hogy bizony még hazajöhetünk.

— Én Istenem, mikor is jön el az az idő.

Tarnady elbueszott a földtől s azon éjjel azt álmodta, hogy hajón ül, a mely nyilsebesen viszi az oceán másik oldalára. És megszületott agyában az új terv: kimegy Amerikába.

Még azon estén vonatra ült, amely harmadnapra Brémába röpitette.

Mikor kiszállt, megolvasta a pénzt: A százaz ötven márkára olvadt le. De

nem esüggedt. Erős elindult utnak: dolgozni fog a két izmos fiatal kezével, hogy megélhessen. Az öreg béres azt mondta, hogy dolgozni kell mindenütt a világon a szegény embernek s munka van odakinn. És az öreg béresnek igaza van.

Még aznap este megtudta egy koreszmában, hogy széntalicskázót keresnek az egyik hajóra, mely másnap indul New-Yorkba. Nyomban kínálkozott. A kormányos ugyan megcsóválta a fejét, mikor a finombőrű ur olyan durva munkára kínálkozott, de az olyan határozottan jelentette ki, hogy dolgozni akar, hogy a kormányos felfogadta, annál is inkább, mert a munkáért nem kért egyebet, esakhogy díjtalanul szállítsák át a tengeren.

Reggelinégyórától este hatig talicskálta a szenet Tarnady Lajos s borzasztóan szenvedett. De erőt vett magán s mikor estefelé már rosakozott a térde, megcsuklott a karja, arra gondolt, hogy jobb lenne a tengerbe ugrani. Elkapja a hajó után uszkáló czápák egyike és vége lesz mindennek. De nem! Érezte, hogy neki reménye, joga van az élethez, melyet becsületes szándékkal kezd meg most. A hatodik napon már könnyebben ment a talicskázás, a hetedikén megüresedett a hajó.

Tarnady lopva bujt ki a hajóból, nehogy a vámörök pénztelenség ezimén visszakergessék a hajóra,

Negyednapra már talált munkát. Egy gyárban felfogadták napszámosnak. A terhes munka már nem esett olyan nehezére, igaz, hogy keze hólyagos lett, eldurvult, arezát barnára égette a nap, de amint jobban megszokta a fizikai munkát, annál jobb kedélyhangulat lett urrá benne. Remélni kezdett, majd csak lesz belőle valami. Lett is. Félesztendő mulva már munkavezető volt s néhány hónap mulva megtanulta az angol nyelvet s bekerült a gyár irodájába.

S a szerencse is kedvezett Tarnady Lajosnak, a gyáros megkedvelte s egy fióktelepet létesített, melynek élére őt állította. Később társul vette magához s tizenöt év alatt duggazdag ember lett a magyar kivándorlóból.

Tizenöt esztendő mulva elfogta a honvágy és hazajött látogatóba. Megnézte az ősi birtokot, mely már azóta háromszor is gazdát cserélt, bejárta a kis várost, amely most is csak olyan volt, mint tizenöt esztendő előtt — és nem érezte jól magát. Odakint tökéletesen a komoly életezél s a munka embere lett, ez a mi tekintélyekre és urhatnámságra berendezett társadalmunk nem tetszett neki.

És visszament, azzal a tudattal, hogy neki nincs már itt mit keresnie, az ő igaz hazája odaát van, tul az oceánon, ahol csak az boldogulhat, aki dolgozik.

mint mondja — 8 éves korában ment el, Amerikába került s ott volt mostanig. Legtöbbet Chicagóban és San-Franciskóban tartózkodott. Mondhatni, hogy majdnem az összes európai nyelvet bírja, így az angolt, francziát, spanyolt, olaszt, magyart, németet, oláhot folyékonyan beszéli. Beszédéből, a vele való társalgásból kivehetni, hogy világlátott ember. Mindenhez ért, szavaiból metsző guny árad ki. Azt a sok herceze hureztát, mit vele véghez visz a rendőrség — neveti.

— Mit erőlködnek ezek velem — mondá tegnap egyik munkatársunknak — úgy sem tudják meg, hogy ki vagyok.

A budapesti államrendőrséget nagyon feldicsérte:

— Ügybuzgó, fáradhatatlan egy testület, de nem tud gondolkozni. Példárá az én esetem. Hurezol jobbra balra az országban. . . . Kérem, járjon közben az érdekemben, fogadjon el a város szülöttjének, nem bánjak meg.

— De hát mit fog itt csinálni, hisz nincs semmi mestersége, miből él majd meg?

— Miből? Hm! A debreczeni rendőrség szolgálatába szegődöm — bárha jobb szerettem volna ezt Budapesten tenni. Majd meglátják, hogy mi mindent tudok, hogy mily szenzációs eredményeket fog elérni! Hivatást érzek magamban e pályára. Ravaszág, fifika kell hozzá, főképp pedig szimat. Mindez pedig meg van bennem. Tudom, hogy ön hírlapíró, valamint tisztában vagyok azzal is, hogy a miket itt önnek beszélek, holnapra megírja. És éppen ez az, a mi őszintévé tesz. A rendőrség már nem hisz nekem, hátha a közönség okosabb lesz. Budapesten egyik rendőrtisztviselő ki akarta próbálni nyelvtudásomat. Csipőre tett kezekkel elém állott s jó magyaros kiejtéssel megkérdezte „parlez vous français?”

— Qui, Monsieur — felelém neki és folytattam a franczia társalgást. Erre az én rendőrtisztviselőm szó nélkül hátrált; s „értem, értem” szavakkal németre fordította a beszélgetést. Hát ezen csak elbeszélgettünk valahogy.

Reiner a sikertelen debreczeni kirándulás után, tegnap este a féltizenegykor induló személyvonattal utazott vissza hatósági kíséret mellett a fővárosba.

UJDONSAGOK.

Mit tárgyal a város?

A közgyűlés tárgysorozata.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága holnap tartja június havi közgyűlését. A nyári közgyűlés előreláthatólag több napra fog terjedni, mert a tárgysorozat nemkevesebb mint 55 tárgyat foglal magában, a melyek ezuttal megvitatás alá kerülnek.

Több olyan nagyfontosságú tárgya is lesz a közgyűlésnek, a melyek előreláthatólag nagyobb vitát fognak előidézni. De legérdekesebbnek mégis a választások — egy számvevőségi számtiszt és egy házi pénztári tiszt — betöltése körüli küzdelem ígérkezik, a mennyiben ez állásokra a korteskedés úgy bennt, mint künn, már hetek óta igen élénken folyik.

A közgyűlés legérdekesebb tárgyai egyébként a következők:

Láng Lajos kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata, melyben váro-

sunk törvényhatóságát kineveztetéséről értesíti, — tanácsi javaslattal.

Dr. Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszter ur köszönő irata az angol gazdák fogadtatása alkalmából.

M. kir. belügyminiszter leirata, a melylyel a bizottsági közgyűlések számának megállapítása s mely időszakokban tartása tárgyában hozott közgyűlési határozatot jóváhagyja.

Szeged szab. kir. város közönségének a vidéki színészet segélyezésére az orsz. költségvetésben felvett összegnek emelése iránt a m. kir. bel- és pénzügyminiszter urakhoz intézett s pártolás végett megküldött felirata.

Nagy-Várad törvényhatósági város körirata az önálló vámterület érdekében az országgyűlés képviselőházához intézett felirata pártolása iránt.

Szabadka sz. kir. város közönségének átíratva a Homestead-intézménynek hazánkban is létesítése tárgyában.

Arad szab. kir. város körátirata Kossuth Lajos szobrának Budapesten mielőbb felállítása érdekében.

Dr. Varga Lajos és társai bizottsági tagok indítványa Kossuth Lajos 100 éves születési évforduló napjának városunkban megünneplése iránt.

Tanácsi előterjesztés H.-M.-Vásárhelyt létesítendő s tüdőbetegek gyógyítását célzó szanatórium-egyesületbe tagként belépés tárgyában.

Komlóssy Arthur főjegyző jelentése a szegedi polgármesteri kongresszusról s jövő évre Debreczenbe szóló meghívásnak elfogadásáról.

Egy számvevőségi számtiszt és egy házipénztári tiszt választása, esetleg előléptetések folytán a megüresedett állásoknak választás utján betöltése.

A „Hortobágy”-puszta hasznosítása és jövedelmezőbbé tétele ügyében jelentés.

Tanácsi előterjesztés a „Hortobágy-pusztán” létesítendő minta-öntözési terület tárgyában.

Az ev. ref. elemi oktatás rendezésére kiküldött vegyes bizottság kérelme, az elemi iskolai építkezések költségeinek fedezése iránt.

A „Csokonai”-kör választmányának kérvénye a Csokonai szülőházának (Bethlen-utca 3. szám.) örök és szabadrendelkezésre boesátása iránt.

A sertésvásártéri iparvágányból az „Erzsébet”-malom használatára egy rakodó-vágány építése ügyében tanácsi előterjesztés.

Felebbezések a koronázási jubileumi alap képzőművészeti ösztöndíja tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.

Papirpályázat eredményének bejelentése és a Csokonai-uyomda felebbezése.

Bernáth Jenőnek a köztisztasági vállalatra beadott ajánlatát elutasító 3322—1902. sz. tanácsi határozat ellen beadott felebbezése.

Szociálista mozgolódás Csegén.

Az országos szociál-demokratapárt szervezkedése.

A magyarországi — ugynevezett, újonnan szervezett szociálisták az utóbbi időben erős mozgalmat fejtenek ki. A zürzavaros eszméktől tisztultan megállapított szervezeti szabályaikat, különféle pontokban lerakott kívánalmaikat akarják megértetni mindama helyeken, hol elveik a nép rétegében talajra találtak.

A párt budapesti vezetősége még a múlt hó 25-ére óhajtott népgyűlést hívni egybe T.-Csege községben. Kérvényezték is e gyűlés megtarthatására az engedélyt Orosz Sándor központi főszolgabírótól, de miután a kérvényben meg nem jelölték, hogy ki lesz a népgyűlés szónoka, a főszolgabíró — a szabályrendelet idevonatkozó szakaszára való tekintettel — nem engedélyezte a gyűlést,

Ez azonban csak elodázta a népgyűlés megtartását. A vezetőség újabb kérvényt adott be, melyben népszónokul Weltner Jakab ismert szociálistát, a Budapesten megjelenő „Népszava” dolgozó társát jelölte meg s e hó 22-ére kérte az engedélyt népgyűlésük megtartására.

A gyűlés általános érdeklődés mellett s teljes rendben folyt le. Weltner nem izgatott, nem lázitott, hanem tisztességes modorban tartott szónoklatban intette a népet jogaira és kötelességeire. A nagyszámban egybegyűlt közönség meghallgatta a szónokot s másnap nyugodtan ment napi foglalkozása után.

A szociálista szónok különben két óra hosszat tartott beszédében e két témával foglalkozott: „Miért szegény a nép?” és „A nép politikai jogai.”

Nagyobb baj nem történt. A szórakozástól nagyon is elzárt falusi népnek az is szenzáció számba megy, ha szociálista-szónoklatot hallgathat. Az újjászervezett szociáldemokratapártnak egyébként előnyére írhatjuk fel, hogy a törvény korlátain belül igyekszik eszméit a nép körében terjeszteni s a helyett, hogy valósulhatatlan ígéretésekkel csábítaná őket, mint annak idején Várkonyi, beéri azzal, hogy a népet a jobb jövőben vetett hit boldogító reményével biztatja a jogért való további küzdelemre.

Veszedelmes időjárás.

Ősz a nyárban.

Hol késik a kalászt érlelő nyár melegítő heve? Hol van a ragyogó nap, hogy fénybe borítaná az áldástosztó mezőt s termékenyítő harmatot csepegtetne a föld diszeinek, az illathintó virágoknak kelyheibe?

Ime már június hónap vége felé járunk! Pár nap mulva a kánikula is beköszönt, hanem azért olyan az időjárás, mintha november felé közelednénk. Borus idő van odakünn, őszi eső permetez. A levegő oly hűvös, hogy szinte borzong tőle az emberiség. Tűnődve kérdezzük egymástól:

— Hol késik a nyár? Lesz-e még nyár egyáltalában e szép világon?

Csevegő madárkák esőtől nedves fészkeiken szomorkodnak. Hangtalan ajakkal várják a verőfényt, a szinpompadus napsugarat. Hiába! Esik, egyre esik. Egyik napról a másikra hull a hideg eső, a természet áldásait rontó, tönkretévő őszi, ködös eső.

Megmutatja most Medárdus, hogy nem hiába kötötték nevéhez a negyven napos esőt. A veszedelmes nevű próféta becses nevenapja óta napról-napra ömlenek az ég csatornáit, végpusztulással fenyegetve a gazdák reményeit.

Azt sem tudjuk: aratás közeledik-e vagy szüretelés. Ha így tart még sokáig a nehéz idő, bizonyára leszüretel minden, mielőtt aratás lenne. Egyik helyen árvíz, másik helyen felhőszakadás, kalásztörő jég tette tönkre a gazda reményességét. Sok helyen a kik vidám arccal vetettek, sirva fognak aratni. Es mi vár még reánk, ha e veszedelmes időjárás meg nem változik?!

Lombok alatt rejtőzködő, fázékony dalos madarak, hívjátok a nyarat édes énekszóval. A mindent érlelő, sugárhintő nyarat, hogy derüljön tiszta kék égbolt a föld felett s érjen meg az áldás barázdás mezőkön.

Éneketek talán meghatja a keményszívű Medárdust s visszavonja eltökélt akaratát, hogy negyven napon át áztatja esővel a föld barázdáit.

Éneketekkel száll magasságos égbe gazdák ajakáról az esdő sóhajlás: „Kedvezz, Uram és könyörülj, veszedelmünkön ne örülj!”

Mert nagyon is felférne egy áldásos esztendő a sok-sok bajjal elárasztott magyarnak! . . .

Vérbetük a király előtt.

Egy nyiregyházi ember felségfolyamodványa.

Ő felségének kabinetirodájából a bécsi policzia peesétjével ellátva súlyos csomag érkezett vissza a mult napokban Budapestre, a rendőrség czimére. A súlyos csomag — mint budapesti levelezőnk írja — egy felségfolyamodvány volt, a melyről, minthogy a fővárosi lapok nem emlékeztek meg róla, érdemes néhány sort írni.

A vaskos felségfolyamodványt ismeretlen ember, név nélkül küldte fel Bécsbe, a hol alig láttak még ilyen eredeti kérvényt.

Nyolcz darab, külön-külön egy négyszög méter terjedelmű, vörös tintával teleírott papirlapokból áll. Jókora fizet telnék ki belőle. Mig a levélkolosszus első négyszög méterén még eléggé szabályos sorokban és formában vannak írva a betűk, a második és többi négyszög méter lapon már zagyvalékos összevisszaságban ad a levélíró kifejezést „bus szerelmének, szivbátának, titkos, de a legtitkosabb tragédia szerepének”, melyeket „az első vérbetükkel írt”. A „második vérbetükkel” a „félistennőkről beszél, kik „a esatátéren elesetten nyugszanak”.

A felségfolyamodvány írója, — mint a bevezetésben mondja — 1859-ben született Nyiregyházán, — de nem tudja: 1902-ben-e vagy mikor és „mennyiben” hal meg, de azt sem tudja, — „fájdalom, de az őszinteséges nyilatkozat ugy hozta ki magával”, — hol halhat meg: Budapestben-e vagy a hol született, Nyiregyházán. Az állítása szerint saját kezéből merített vérről, voltaképen pedig kifogástalan minőségű piros tintával írott rengeteg hosszú levélben gyakran ad kifejezést érzelmeinek és gondolatainak egy-egy imádsággal vagy profán hangú népdallal.

A bécsi rendőrség a két koronával együtt visszaküldte a különös felségfolyamodványt s a rendőrség kutatja, ki akart ily módon kedveskedni a királynak.

* Báro Fejérváry és a Forgách-ügy.

Forgách Antal gróf kigolyózása a Nemzeti Kaszinóból — mint budapesti tudósítónk telegrafálja — még mindig közbeszéd tárgyát képezi a fővárosban. A kinos ügyből kifolyólag egy könyvnyomatos ujságba Fejérváry báró, honvédelmi miniszter a következő nyilatkozatot tette közzé:

Gróf Forgách Antal ügyének a Nemzeti Casinóban tegnap lefolyt tárgyalása alkalmából a mai hirlapok személyemet illetőleg téves információkat közölnek.

A lapoknak e híreivel szemben két dolgot jelentek ki: először azt, hogy én ez ügy megvitatásánál — a mint ezt a választmányban expressis verbis ki is jelentettem, kizárólag elveket tartottam szem előtt, nem pedig személyi tekinteteket;

másodszor pedig azt, hogy a Casinóból egyenesen haza hajtottam s attól fogva — egyik vómet kivéve — egyáltalában senkivel sem beszéltem. Budapest, 1902. évi június hó 24-én. *Báro Fejérváry Géza.*

* **Bánffy Dezső báró — Debreczenben.** Magyarország volt miniszterelnöke *Bánffy Dezső* báró, az ev. ref. egyház egyetemes konventjének elnöke tegnap délben *Debreczenbe* érkezett. A vonatnál *Dégenfeld József* gróf, *Márk Endre* és *Sass Béla* jelentek meg az illusztris vendég fogadtatására, a ki egyházi ügyben érkezett hozzánk. *Sass Bélával* az április és május havában tartott egyetemes konventi ülések jegyzőjével tárgyalat ugyan is a konventi határozatok végrehajtása ügyében. *Bánffy báró* este utazott el *Debreczenből* — *Nyiregyházára.*

* **Elutasított megadóztatás.** Megemlítettük már annak idején lapunkban, hogy a debreczeni pénzügyigazgatóság III. osztályu kereseti adóval akarta megterhelni Debreczen várost a vásár- és helypénzszedési jogból szedett jövedelme után. Az adókiivető-bizottság a pénzügyigazgató e követelését jogosnak nem találta s az adófizetést megtagadta. Ekkor a pénzügyigazgató a közigazgatási bírósághoz fordult panaszával, — de a közigazgatási bíróság elutasította a panaszt azzal az indokolással, hogy a vásárvám és helypénzszedési jog jövedelme, mely Debreczen századok óta gyakorolt kiváltság és szabadság alapján illeti meg, *adóval meg nem róható*, annyival inkább, mert ez a jövedelem közkiadások fedezésére szolgál.

* **A város szemete.** Hosszabb cikkben számoltunk be annak idején arról a felebbezésről, a melyben *Bernáth Jenő* megtámadja azt a szerinte szabálytalan

törvényellenes tanácsi határozatot, mely az utcatisztítási vállalatot, a szemétszállítást — árlejtés mellőzésével *Zoltán Jenő*, eddigi vállalkozónak adta oda. A tegnapi teljes tanácsülés foglalkozott a felebbezéssel és hosszabb vita után ugy határozott, hogy annak elutasításával a tanácsi határozat jóváhagyását fogja javaslatba hozni a csütörtöki közgyűlésen. Hogy aztán a közgyűlés jóváhagyja-e a tanácsi határozatot, az természetesen más kérdés.

* **Csokonai-ház.** A tegnapi tanácsülésen szóba került a Csokonai-Kör ama kérelme is, hogy a nagy költő *Bethlen* utcai szülőháza engedtessek át a Körnek egy kulturális gyűjtemény elhelyezésére szolgáló „Csokonai-Ház” létesítésére. *Puky Gyula* főispán elnökletével a tanács ugy döntött, hogy a most folyó ev. ref. elemi iskolai kérdések megoldásával, ha a most még a *Csokonay* szülőházában fennálló iskola onnan máshova lesz elhelyezhető, készséggel engedi át a nemes és hazafias törekvés czéljaira a történelmi nevezetességű házat.

* **Nagy idők tanuja.** *Dallás*, kurucz katona volt *Szöke István* annak idejében. Az 1859-ben lefolyt háboruban hősi vitézséggel harczolt s résztvett a *solférinói* híres ütközetben is. Aztán hogy hazakerült szülővárosába, Debreczenbe, szolgálatba állt a városhoz, melynél 36 évig hajduskodott. Az életkor megfihérite az egykori délezeg katona haját, ránczot rákott arczára az elsuhanó idő, hanem azért hatvan éve dacára is pontosan és lelkiismeretesen szolgálta a városi levéltárt, mig a nagy kaszás őt is el nem szőlította ez árnyékvilágból. A városi levéltár koszorúval róttá le kegyeletét az öreg hajdu iránt s temetésén *Koncz Akos* levéltárnokkal képviseltette magát. A temetés tegnap délután volt s a városi hajduk teljes díszben vonultak ki öreg szolgatársuk végtiszteletére. A temetési szertartást dr. *Wolaska Nándor* vál. püspök végezte fényes segédlettel s ő kísérté ki utolsó útjára a nagy idők öröklétre szenderült tanuját.

* **Felhívás czégbegygyezésre.** A kereskedelmi kormány felhívására élénken érdeklődnek ujabbban a hatóságok ama kereskedők iránt, a kik nincsenek czégbegygyezve, holott a törvény által meghatározott feltételek szerint erre kötelezve lennének. *Debreczen* kiskereskedőit felhívásban tudatja most a „Kereskedő Társulat” a miniszteri intézkedésről, felhíván egyben a nem czégbegygyezett tagokat, hogy törvényes kötelességüknek tegyenek mielőbb eleget.

* **Változás a vidéki sajtóban.** Az „Arad és Vidéke” a vidék egyik legtekintélyesebb napilapja szerkesztőt cserélt. Az új felelős szerkesztő *Schröder Béla*, főmunkatársa pedig *Illés M. Zsigmond*, kik mindketten a fővárosi zsurnalistikának voltak eddigelé jőnevű, tehetséges tagjai.

* **Vesztett ebek garázdálkodása.** Tegnapi számunkban hírt adtunk már arról, hogy vestett ebek kóborognak az utcákon — veszélyeztetve a közbiztonságot és közegészséget. Az esti vonattal négy gyermeket szállítottak a fővárosi *Pasteur* intézetbe: *Papp Gábor*, *Nagy Margit*, *Szabó Géza* és *Szabó Józsefet*, kiket a *Varga*-utczán mart meg egy vestett

kutya. Nagyobb fokú szerencsétlenségeknek elejét veendő — legfőbb idejét látjuk, hogy az egészségügyi hatóság is észrevegye a veszedelmet és a rendőrséggel karöltve *ebzárlattal* vagy egyéb szigorú intézkedésekkel segítsen a tartáhatatlan állapotokon. Ugy tudjuk, hogy a beteg állatok mindezideig szabadon esatangelnek s a hatóság jóakaratóból az aranyzsabadságot élvezik a helyett, hogy ártalmatlanná tétetnének. A polgárság biztonsága és egészsége nagyobb figyelmet érdemelvén — a *legsürgősebb intézkedéseket kérjük*, mielőtt újabb szerencsétlenségekről kellene beszámolnunk.

* **A hűtlen barát.** Siffer Ferenc *h.-szoboszlói* illetőségű kereskedősegéd alaposan meggyőződött azon közmondás igazságáról, hogy: „*Jó tettért jót ne várj*.” Feldman Andor nevű kereskedősegéd barátja látogatott el hozzá tegnapi. Siffer nagyon szívesen fogadta a kollegát ez meg azzal hálálta meg a baráti szíveséget, hogy ellopta Siffer ruháját és tovább állott vele. Az értesített rendőrség előkerítette a megvádolt segédet, ki tagadja a tettet, de annyi ellenő a bizonyíték, hogy a rendőrség kénytelen volt letartóztatni.

* **A szerelem halottja.** A *Pavillon* lakatnyában öngyilkos lett tegnap *Vogel Herman* őrmester. Hétfő éjjel vígan mulatott még egyik éjjeli kávéházban és ki sem sejtette, hogy a halál gondolata gyötri. Reggelre halva találták az ágyán, *hol fegyverével szíven lötte magát.* Az öngyilkos levélben bucsuzik rokonaitól, melyben elmondja, hogy *reménytelenül szeretett* és sebzett szíve kergeti a halálba. Az ezredparancsnokság is vizsgálatot indított az öngyilkos őrmester ügyében, de a nyomozás eredményét egyelőre mélyesleges titok fűdi. Annyi azonban máris kiszivárgott, hogy az öngyilkos őrmester, *a kinek kezén az utóbbi időben nagyobb hivatali pénzösszeg forgott,* nem tisztán boldogtalan szerelem miatt kereste a halált.

Tanuló felvétetik a László József könyvnyomdájában.

* **A 39-ik gyalogezred ünnepe.** *Debreczen* háziere, a harminczkilenczes gyalogezred szokás szerint megünnepelte tegnap is a *custozzai csata* emlékét. A legénység bort kapott az ebédhez és szabad napja jutott a győzelem örömmünnepe.

x **Komlóssy Lajos** esemege üzletében tanuló felvétetik.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökeres magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolyaszappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtinomitó s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arcbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolczon*. Főraktár: *Debreczenben Kálnai Lipót* ur

nál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20 fillértől felfelé kaphatók.

x **Donogán és Somossy** üzletében tanulók felvétetnek.

TANÜGY.

Évzáró vizsgálat. A debreczeni aut. orth. izraelita iskolában, mely csak a múlt évben szerveztetett, a tanév záró vizsgálatok nagy közönség érdeklődése mellett folytak le. A kitűnő eredmény valóban meglepte a szüléket és tanügyberátokat, kik a vizsgán megjelenve, tudomást szerezhettek a szép eredményről. Az iskola minden tekintetben hivatása magaslatán állott s az iekolaszék elnöke zugó eljenzés között jelentette ki a kir. tanfelügyelőség azon elismerő véleményét, hogy ez iskola tankerületének egyik legjobb iskolája. Ugy az iskola-fentartók, mint a vezetők megérdemlik a legszebb elismerést.

EGYLETI-ÉLET.

A **„Székely-Társaság” választmányi ülése.** A *Debreczen* városban székely testvéreink segítésére s magyarságuk megmentésére alakult **„Székely-Társaság”** tegnap délután választmányi ülést tartott a **„Jogász- és Tisztviselő-Kör”** helyiségében. A gyűlésen sokan jelentek meg az érdeklődők közül s több érdekes felszólalás után elhatározta a választmány, hogy mihelyt a megerősítés végett felküldött alapszabályok a miniszteriumból megérkeznek, a nemes ügy érdekében szélesebbkörű agitációt indít meg a társadalom körében.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(Miss Duncan.)** *Kalifornia* tánczó tündére holnap este mutatja be szeniális művészetét *Debreczen* közönségének. Tegnap délután kikocsizott *Bikabeli* lakásáról s megnézte a város utcáit, elragadtatással szólva különösen a nagyerdő szépségéről, mely valósággal elbűvölte a poetikus lelkű ujkori szírent. A művésznő ma délelőtt próbát tart a színpadon a 30-ik gyalogezred zenekarának kíséretével, a helyi sajtó meghívott képviselőinek jelenlétében. Holnapi föllépése elé óriási érdeklődéssel tekint a nagyközönség és valósággal ostromolják jegyekért a *László-féle* könyvkereskedést. — Hogy érthető és indokolt az érdeklődés *Miss Duncannal* szemben, arról szinte fölösleges szólni. Nemesak *Budapestet*, de *Amerikát* és *Európa* nagyobb városait is elbűvölte már az a korszakos esoda, mely új életre ébreszti az antik görög táncművészet elragadó bájait. — Holnap színről-színre fogjuk látni az ókor feltámadott tánczköltészetét, melyet édes varázsával *Terpsichore* kedveltje, Délamerika világhírű leánya mutat be a debreczeni színház minden bizonynyal zsufolásig tele nézőterének.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, június 24. *(Saját tudósítónktól.)* Bécsből megerősítik a kereskedelmi felmondások hírét, melynek kapcsán *Széll Kálmán* még e hét folyamán az osztrák császárvárosba utazik, a hol immár egészen megváltozott a politikai helyzet.

A custozzai csata évfordulója.

Sopron, június 24. *(Saját tudósítónktól.)* A 76. gyalogezred soproni zászlóaljja ma fényes misével ülte meg a custozzai győzelem évfordulóját. A misére meghívták mindazokat, a kik az ezredben valaha szolgáltak, különösen azokat, a kik a custozzai ütközetben résztvettek. Délben a tisztikar diszebédet rendezett. A legénységet is megvendégelték.

Edwárd király betegsége.

London, június 24. *Edwárd* király gyöngékedése miatt a koronázást bizonytalan időre váratlanul elhalasztották. A király állapotáról kiadott jelentés szerint — vakbélgyulladásban szenved. Szombaton annyira jól volt, hogy remélni lehetett mielőbbi fölgógyulását. Tegnap este oly rosszul lett, hogy ma operálni kellett.

Eltűnt angol hadnagy.

Konstantinápoly, június 23. A konstantinápolyi angol állomáshajó *Bag* nevű hadnagya tegnapelőtt kísótált a Boszporus kis-ázsiai oldalára és azóta eltűnt. Csendőrök és matrózok keresésére indultak, de eddig nem akadtak nyomára. Az a föltevés, hogy rablók fogták el, a kik váltságdíjat akarnak kiesikarni, nem igen valószínű, hanem inkább föltehető, hogy mohamedán emigránsok megölték és kirabolták. Az angol nagykövetség a Jildiz-palotában és a portánál erélyes lépéseket tett ebben az ügyben. A diplomácia tagjai között, a kik a Boszporus felső részén nyaralnak, nagy nyugtalan-ságot okoz ez az eset.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A féltékeny férj bosszúja.** A *debreczeni* kir. törvényszék, mint esküdt-bíróság tegnap folytatta és fejezte be *Szeőke István* dr. elnöklésével *Vass András* büntügyét. A tárgyalás *Bálint Zsigmond* dr. kir. alügyész magas szárnyalású vádbeszédével kezdődött. Hangosan szólt a vádlott által elkövetett cselekményről, kérve *Vass András* megbüntetését.

Hosszu vádbeszédét *Konrád Sámuel* védő szavai követték, ki felmentést, vagy legrosszabb esetben enyhe büntetést kért a féltékenységgel által bűnbe ejtett védenéze számára. Egész napot igénybe vették a perbeszédék és a replikus ügy, hogy ítélet-

hozatalra csak a késő esti órákban került sor.

Fél kilencezkor hirdette ki Fejér Ferencz dr. az esküdtek verdikjét, melylyel igennel feleltok arra a kérdésre: foglal-e magában az elkövetett cselekmény súlyos testisértési tényálladékokat?

Az esküdtek határozata alapján, a kir. törvényszék két hónapi börtönre és 20 korona pénzbírságra ítélte súlyos testi sértés vétségeért Vass Andrást. Mivel azonban a vádlott négy hónapot ült vizsgálati fogságban a bíróság kitöltöttnek vette a büntetést és azonnal szabaddá helyezte az elíteltet, a ki természetesen megnyugodott s bíróság ítéletében.

Fgyedül az asszonynak, a feleségnek nem tetszett az ítélet és egyre sőhajtozott:

— Nincs igazság! Nincs igazság! Kötelet érdemelt.

VEGYES HIREK.

○ **Feledékeny művészek.** Egy angol-holyóiratban furcsa adomákat olvasunk két hirneves angol festőről. William Powell *Fritl* az ünnepektől genrefestő, a „Royal Academy” tagja, fiatal korában megfestette a saját arczképét, amelyről azonban később teljesen megfeledkezett, míg nem egy reggel valamelyik barátja azzal jött hozzá, hogy a Great Portlandstreet egy kicsiny boltjában, egy kitűnő portraitját látta kiállítva.

— Bár a legkevésbé sem olyan, mint a minő most vagy, — jegyezte meg a látogató — de lehet, hogy régebbi külsőhöz hasonlít. Nézd csak meg!

Frith odament s a saját képét találta ott, amelyet negyvenöt évvel ezelőtt festett. Elhatározta, hogy megveszi, bár teljességgel nem emlékezett rá, hogy ezt valaha ő festette volna.

— Ah, egy portait, — szölt a festő az üzletben levő asszonyhoz, miután több képet végignézegetett.

— Kinek a képe ez?

— A híres művészek, Frithnek, magafestette arczképe.

— Hiszen az öregebb ember? — vélte a festő.

— De valamikor fiatal is volt.

— Nem valami sokat ér a kép.

Az asszony nem volt vele egy véleményen és 500 koronát kért a képért. Frith elámult, de az asszony felvilágosította:

— Nekünk majdnem ugyanannyiba került, alig nyerünk rajta valamit. Pedig nagyon értékes kép, mert a festője már meghalt.

— Meghalt? — kiáltott föl meglepetve a művész. — Halott, gondolja ön?

— Igen, vízbe fuladt. A férjem ott is volt a temetésén . . .

*
Sir Joshua Reynolds, Angliának a 18. évszázadban leghíresebb arczképfestője, szintén megfeledkezett egy önarcképéről. Burke fedezte föl a képet és

elhozta a nagy művészeknek, mint egy fiatal növendék munkáját, a ki a mester tanácsát kéri. Reynolds hosszan nézgette a képet, aztán kérdezte:

— Barátja önnek ez a festő?

— Az, — felelte Burke.

— Nos, — szölt újra a művész, — én igazán nem érzem képesnek magamat arra, hogy véleményt mondjak. Meglehetősen ügyes munka, de hogy elegendő biztosítékot nyujtana arra nézve, hogy a fiatal ember ezért egészen a művészetnek szentelhesse magát, azt nem mondhatnám.

A művész eléggé súlyosan bírálta meg önmagát, de jó, hogy ő maga nem járt el e kritika szerint.

○ **A nők ellensége.** I. Miklós csár uralkodása alatt Helvig tábornok volt, a dűnaburgi vár parancsnoka. A tábornok daliás s javakorbéli férfi léte gyűlölte az asszonyokat, de e gyűlölet nem volt szomorú tapasztalatok eredménye, avagy a vénülő Don Juan csömöre, hanem idioszinkrázia, mely szinte az örülettel határos.

Miklós csár, a ki szerette és becsülte a vitéz tábornokot, az udvari pletykák révén értesült régi hívének fanatikus nőgyűlöletéről. — Mindazonáltal, midőn két napra Dűnaburgba utazott, hitvesét, Alexandra csárnt is elvitte magával.

A tábornok a csár tiszteletére nagy katonai parádét rendezett s a csári pár négylovas hintón hajtott a parádéhoz. Indulás előtt I. Miklós felszólította tábornokát, hogy foglaljon helyet a hintóban és utközben adja meg a csárának a szükséges magyarázatokat:

— Majd csak lőháton kísérem fel ségtek, — szölt a tábornok, osszeránczolva szemöldökeit.

A csár pedig szerfölött mulattatta a szituáció. Megveregette Helvig vállát és így szölt hozzá:

— Nagy ut lesz, Helvig! Két-három órai lovaglás megárt!

— Nem vagyok még olyan öreg legény, felség! Majd csak elbirjuk valahogy!

De a csár ragaszkodott kívánságához s a tábornok kénytelen-kelletlen helyet foglalt a kocsiában. I. Miklós csár pedig a hintó mellett lovagolt és mosolyogva nézte, hogy a maniakus öreg ur miként húzódik a felséges asszony közeléből, dörmögve, akadozva válaszol kérdéseire, sőt hátat is fordít neki.

Arca rángatózásából, ideges mozgulataiból következtetni lehetett, mekkora kiuokat szenved.

A tábornok abnormis testi és lelki gyöttrődésének csak a szemle után szakadt vége. Ekkor azonban a csár újabb torturát eszelt ki Helvig számára.

— Nos, öregem — szölt, a szemle szép volt, a katonák magatartása feltűnően jó! Meg is vagyok elégedve veled s ezért jutalomképen, ma este a csárntól nálad teázunk.

A tábornok pedig a pokolba kívánta az uralkodó kegyét:

— Nem lehet, felség! Ritka kegy, nagy kitüntetés, de nem vállalhatom el. Nőtlen ember vagyok s háziasszony hiányában nem fogadhatok magasrangú vendégeket.

— Ejnye, ejnye! És miért nem nősz meg, barátom?

— Vén legény vagyok én már ahhoz, felséges uram.

— A ki, kedves Helvig, három

órás lovasturára vállalkozik, az bátran megnősülhet! No, de se baj! Ma este a csárntól készséggel elvállalja a háziasszonyi tisztet s így fogadhat vendégeket is.

Helvig tábornok szomorúan megköszönte a kitüntetést s fényes lakomát rendezett felséges vendégei tiszteletére. A lakománál a csárntól rendkívül szeretetreméltóan teljesítette a háziasszonyi tisztet és főleg Helviget halmozta el kegyeivel.

Sajátkezüleg kereste ki számára a legizletesebb csemegéket és öntötte tele illatos teával csészéjét.

Helvignek pedig csaknem torkán akadt a falat és undorodva itta meg teáját. Am a legszörnyűbb botrányt a bucsuzáskor kellett szenvednie. A csárntól ugyanis csókra nyujtá kezét s a nők halálos ellensége kénytelen volt megcsókolni a gyengéd női kaecókat. Ezt már a Herkules termetű s a csaták viharában megedzett tábornok sem volt képes elszévedni. A csári pár távozása után ágyba feküdt és három napig rázta a hideg. Harmadnap pedig felkelt, dezinficiáltatta lakását, ruháit, alaposan megfürdött s azt a széket, a melyen a csárnt ült, felapróztatta és a tűzbe hányatta.

○ **Tolvaj-história.** Párisban a Réaumur-utca egyik előkelő házának portása nemrégiben két züllött alakot vett észre, akik beléptek az általa gondosan őrzött házba. Gyorsan utánuk ment és megkérdezte tőlük, hogy kihez akarnak menni.

— A doktor urhoz — felelt az egyik zavartan — de tévedtünk, úgy látszik, a czimben, mert nem lakik itt.

Erre gyorsan elhagyták a házat.

— Ezek nyilván csirkefogók — gondolta a portás és utánuk szaladt. Még elég jókor észrevette, amint a „Boulevard de Sabastopol” egyik házába beosontak. Erre elfogatta őket. A rendőrségen a két alak igazolta magát, mire szabadon bocsátották őket. Ezek azonban nem elégedtek meg ennyivel, hanem bepanaszolták rágalmazás miatt a portást, akit el is ítéltek 30 frank pénzbüntetésre. Pár nappal később a két individuum újra megjelent a Réaumur-utcai házában, a hová most már bátran bemehettek s a honnan egy félóra múlva két nagy zsákkal léptek ki. A portás nyugodtan hagyta menni őket, ügyet sem vetett reájuk; hisz bírói határozattal tisztességes embereknek deklaráltattak, míg ő rágalmazónak jelentett ki. A két alak a házban két lakást e bírói erkölcsi bizonyítvány alapján alaposan kifosztott.

○ **Drága könyv.** Brisson Adolf beszéli el a Temps-ben, hogy a Párisban legutóbb megnyílt könyvkötészeti kiállításon találkozott Davignon Henrikkel, ki társalgás közben néhány jellemző fáját mutatta be neki a könyvbarátoknak és könyvmolyoknak.

Egyike az utóbbiaknak, a 80 éves P. cselédét vette nőül, hogy egy ritka könyv birtokába jusson. A cselédleány, kire gazdájának könyvgyűjtési hóbortja átragadt és maga is szenvedélyesen üzte a könyvgyűjtést, egy napon piaci kézi kosarában egy csomó óeska könyvet hozott haza, melyet pár centimért szerzett meg. P. a sok haszontalan nyomtatvány között az 1559-ben megjelent „Heptame-

Divatos női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .
SZINES

ANGOLVASZNAK
COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-
FOULARD, SAVANNAH,
CHINÉ CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.
és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-
VÁSZNAK

15 krajczártól
22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyváiasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégénél
Debreezen, Rózsater.

ILLATSZEREK,
mosdó szappanok,
szájvizek, fogpo-
rok, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék,
péncs és szivartárczák,

uti bőröndök

legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparú-üzletében.

. 50 évi siker

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr ősz-
szes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

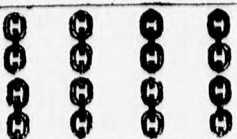
DIENES J. C. SZALVATOR-
gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tegely eszéki arczenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb Szalvator-szappan " 1 kor.
1 tegely kézi paszta " 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkati-
résztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012
száma B. m. rendeletnek.

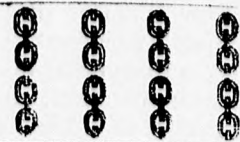
FORAKTAR, BUDAPESTEN

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész
VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

Hirdetések

. . a SZABADSÁG napilap számára . .
jutányos áron felvételnek.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle **balzsam**

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.
A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pe-
dig: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell
minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást,
eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2.
Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden
nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meg-
lepően gyógyítja a gyomorgöresöket, kólikát és szaggatásokat. 5.
A könnyű székelést elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja
eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és
emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál,
megszünteti a szájbűzt, minden fog- és szájbetegségeknek, eltá-
volítja a felbőgögést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint csoda-
gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszün-
teti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlenül a gyárból rendelünk eredeti
karton csomagokban. — Az osztrák-magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis
vagy 6 duplaívog ára 4 korona. Bosznia vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések
csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kila-
ása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülhet

Thierry A. gyógyszerész százelevelű rózsabalzsamával
egyedül valódi

mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak egyhítésében utól-
érhetetlen. A valódi százelevelű rózsabalzsam használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz
mindennemű sérelmek láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lá-
bak sőt csontszu ellen; ütes-, szurás-lő-, vágás és zuzódási sebek ellen. Használható
minden idegen részek, u. m. üveg-, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolí-
tására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség
ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Minden-
nemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszasan fekvés által támadt sebek,
nyakdaganat, vértorlódás, fülzúgás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések
ellen stb.; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközöl-
tetik. 2 tegely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fill.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítvá-
nyok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tegelyen a fenti védjegy és
cégnek „Thierry A. öröngyal-gyógytárára Pregradában” beleégetve kell lenni. E két gyógyító ere-
jére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál
értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszokban
használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, ter-
mészetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorososan ajánlott hatástalan és ér-
téktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk
meg mindig a régi, kipróbált, oleső megbízható s amellyel teljesen ártalmatlan, világhírű szer
mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségekre mindig készletben kellene tartani. A
hol a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük köz-
vetlenül az alábbi cím alatt:

Thierry Adolf LIMITED öröngyal-gyógytárától, Pregrada, Rohitsch-
Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapesten Török J.; Zágrábban Mittelbach S.; és Bécsben Brady C. gyógytárában.

A legjobb arc-
szépitőszó a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a

Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsaszín és crème
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevits
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Baláss Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna**
urak droguariájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógytárában,
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógytárban.